

De naakten kleden

**Werk van Barmhartigheid:
'Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed'**

**Geestelijk werk van Barmhartigheid:
'De zondaars vermanen'**

In deze serie artikelen in het kader van het Heilig Jaar van de Barmhartigheid zijn we toe aan *het vierde werk van barmhartigheid*. Na de hongerigen spijzen, de dorstigen laven en het opnemen van vreemdelingen, is nu het werk 'de naakten kleden' aan de beurt. Maar eerst wil ik wat anders kwijt. Ik blijf me verwonderen over de ontdekkingstocht die veel gelovigen in het r.-k. geloof doen: zo was in de vorige eeuw dit een geveugeld gezegde: "Ik heb in de Bijbel gelezen en dat is wel een heftig boek. In Exodus staan me toch dingen..." Na de 'ontdekking' van de Bijbel werd aan het begin van deze eeuw het Katholieke Sociale Denken ontdekt. En nu hoor ik onderweg dit: "Ja, die werken van barmhartigheid kunnen we dromen maar dat er ook zeven geestelijke werken van barmhartigheid zijn, nooit van gehoord en zo moeilijk te onthouden." Naast de drie Heilige Deuren in het aartsbisdom en de bedevaarten daarheen, is die 'ontdekking' zeker een tweede resultaat van dit Heilig Jaar van de Barmhartigheid. Daarom staan ze eerst hier nog een keer zwart op wit, zodat we ze nooit meer vergeten – en ze ook doen:

- De zondaars vermanen
- De onwetenden onderrichten
- Voor de levenden en overledenen bidden
- In moeilijkheden goede raad geven
- De bedroefden troosten
- Het onrecht geduldig lijden
- Beledigingen vergeven

Aan het eind van dit artikel kom ik terug op dit 'de zondaars vermanen'. Maar nu eerst enige bespiegelingen over de naakten kleden.

Onlangs was ik in mijn eigen stadhuis in Zevenaar. Ik was er voor twee rolletjes plastic zakken waarin we in de gemeente het plastic verzamelen dat vervolgens maandelijks door de gemeentereiniging wordt opgehaald. Ik kon me nauwelijks een weg naar de balie banen, want de gehele hal stond vol met tassen, zakken en dozen kleding. "Tja, voor de asielzoekers in

de noodopvang," zei de mevrouw aan de balie. "Eén oproep en dan krijg je dit!" Ik kon me niet aan de indruk onttrekken dat dit 'werk van barmhartigheid' nog volop levend is in mijn eigen woonplaats. Niet dat ik daar twijfels over had. Sinds de diverse crises erin hakken, zie ik in mijn woonomgeving immers overal kledingbanken ontstaan en in mijn werkomgeving is het ondoenlijk om ze allemaal te kennen. In mijn woonomgeving begon het met een grote kledingbank in Zelhem, toen met kledingbank het Varsseeltje in Varsseveld die inmiddels is verhuisd naar een groter pand in Etten. Daarna volgden Kledingbank Montferland in Didam en Kledingbanken Doetinchem en Winterswijk.

In het weekend van NLdoet (11-12 maart) bezochten we met kardinaal Eijk (zie ook elders in deze uitgave van *Op Tocht*) onder andere de Kledingbank Montferland in Didam. Niet in het kader van NLdoet, maar in het kader van zijn jaarlijkse werkbezoek aan diaconale projecten. Vanuit een voormalige garage (zie foto) voorzien ze daar alle mensen uit de Liemers die van de Voedselbanken gebruik maken van kleding. Zeker twee maal per jaar zijn ze 'als huishouden' welkom: één keer voor zomerkleding en één keer voor winterkleding. In speciale gevallen mogen ze zelfs vaker. Dat geldt bijvoorbeeld voor zwangere vrouwen, bij eetstoornissen, diëten en ziekte. Maar ook vluchtelingen zijn vaker welkom. Ze kunnen terecht in de winkel in de voormalige showroom van de garage. Ieder huishouden is dan alleen één uur op

afpraak welkom en zo kan ieder lid naar hartenlust en in alle privacy zijn/haar slag slaan. Immers, dat uur lang is de winkel voor alle anderen gesloten. Achter de winkel bevinden zich twee kantoren van de voormalige garage, die als opslagruimtes fungeren. Alles om niet ter beschikking gesteld, alleen het verbruik van gas, water en elektriciteit wordt betaald. Het liefst wil de organisatie ook kunnen beschikken over de voormalige werkplaats, maar dat heeft nog even wat

voeten in de aarde. Voor het wasstraatje naast het gebouw is nog geen belangstelling. Maar wie weet? En terwijl kardinaal Eijk, mgr. Hoogenboom en pastoor Jansen helpen met het sorteren van kleding, wordt me het volgende duidelijk. De meeste kleding komt uit Didam en omgeving. Zakken vol komen er binnen. Wat vies, verwassen en kapot is, gaat voor een gering bedrag naar het Leger des Heils. Van die opbrengst worden het gas, water en licht betaald. De rest van de kleding gaat op seizoen, soort mode en op baby-/jongens-/meisjes-/dames- en herenmaten de winkel in of in de opslag. Waar te weinig van is (vooral ondermode en nachtmode), wordt uit landelijke overschotten aangevuld. De gastvrouwen steken niet onder stoelen of banken dat ze veel aan hun werk beleven. Niks is mooier dan kinderen die intens trots en blij zijn met hun nieuwe kleding. En: "We kleedden hier laatst de moeder van de bruidegom!"

Een gesprek na het sorteerwerk met een cliënt was heel bijzonder. Hij is vader van drie kinderen en duidelijk de schaamte voorbij. Zonder werk. Moeder arbeidsongeschikt.

Solliciteren had na jaren nog geen resultaat. Gelukkig dat er bijstand is, "maar daarmee redden we het niet. Zonder voedsel- en kledingbank zou er geen hoop meer zijn." Die hoop zet hem aan tot positieve dingen. Hij is duidelijk een natuurmens en om de tijd te doden, fietst hij vaak rond met de verrekijker. In het begin zonder kar achter de fiets. Maar de rommel langs de weg en in de natuur zetten hem aan om de blikjes, petflessen en flesjes te verzamelen. Intussen fietst hij rond met een kar achter de fiets en geniet nog steeds van de natuur. Een volle kar blikjes levert hem rond de 20 euro op. Petflessen en flessen met statiegeld vullen het maandsalaris nog verder duurzaam aan. En door even naar Duitsland te fietsen, 11 km. heen en 11 km. terug, krijgt hij voor zijn flessen nog meer, want in Duitsland is het statiegeld in alle gevallen het dubbele van in Nederland. Met Carnaval beleefde hij topdagen... We zijn onder de indruk van deze selfmade duurzame positieve creativiteit.

Keren we nu even terug naar 'de zondaars vermanen'. We weten al heel lang dat barmhartigheid betonen, de naakten kleden, gelukkig beter is dan "eigen schuld, dikke bult" en "ze moeten hun eigen verantwoordelijkheid maar nemen." We weten ook dat barmhartigheid alléén te weinig is. Barmhartigheid vraagt altijd om gerechtigheid. Om recht te doen aan mensen, zeker wanneer ze zelf alles in het werk stellen om er weer bovenop te komen. Maar vaak is er veel wat hen dieper wegdukt dan optilt. Hun leven tot een hel maakt. De mechanismen en de mensen die daarmee bezig zijn, mogen we aanspreken en bewegen tot verandering. 'De zondaars vermanen' – niet alleen onthouden maar gewoon doen. Niet simpel soms, een lange tocht, maar wel een mooie Hemelvaart!

door Harry Scharrenborg,
diocesaan diaconaal werker